

BEATRICE MARINESCU,  
AUREL DUȚU,  
ȘERBAN RĂDULESCU-ZONER,

## BUCUREȘTIUL ȘI EPOPEEA INDEPENDENȚEI 1877—1878.

EDIT. ACADEMIEI R.S.R. BUC. 1978, 197 p + 15 FOTOPLANȘE

Centenarul Independenței de Stat a României a fost marcat în istoriografia noastră prin apariția a numeroase articole, studii, monografii și lucrări ce-au tratat sub variate laturi și unghiuri, problema cuceririi independenței prin efortul susținut al întregului popor. În rîndul acestor lucrări se înscrie și monografia care face obiectul recenziei de față.

Lucrarea și-a propus și a reușit să prezinte cititorului, pe baza unei serii de documente inedite și editate, coroborate cu presa și memorialistica epocii, viața tumultuoasă a Bucureștilor, antrenat în lupta pentru cucerirea independenței României.

Astfel, în paginile cărții, se reliefează clar aportul bucureștenilor, fie ca participanți nemijlociți pe cîmpul de luptă, fie ca susținători fideli ai efortului de război, fiecare după posibilitățile sale, dar indiferent de vîrstă, apartenență politică, origine etnică sau confesiune religioasă, eroi anonimi care au contribuit la sublinierea rolului Capitalei țării în efortul întregi națiuni pentru neaflinare. Meritul lucrării constă și în aceea, că este prima monografie, bogat documentată, dedicată rolului orașului nostru în mărețul eveniment de la 1877—1878.

Pe parcursul celor aproape 200 de pagini, structurate în 3 capitole (I. Bucureștii în ajunul independenței, II. Orașul București în timpul proclamării independenței și al războiului de neaflinare, III. Capitala României în vremea tratativilor de pace și a sărbătoririi victoriei) se aduce un fierbinte omagiu eroismului bucureșteanului de rînd în acele clipe grele, abnegației întregului popor român în lupta eroică din 1877—1878.

Un deosebit pitoresc se degajă din paginile în care se prezintă Orașul și locuitorii săi cu aspectele Bucureștiiului, oraș „scufundat în grădini”, după cum îl caracterizează unul din numeroșii călători străini ce-l vizitau, cu aspectul său urbanistic eterogen, cu viața sa comercială care pulsa pe numeroasele ulițe negustorești. Prelucrînd datele recensămîntului din 1877—1878, autorii redau o prețioasă imagine asupra potențialului economic al orașului, al numărului de ateliere și fabrici, al stabilimentelor industriale, evidențiînd și numărul marelui în creștere al proletariatului.

Sînt evocate înceturiile mișcării muncitorești și socialiste din București, care, în acțiunile desfășurate, au susținut războiul pentru independență ca pe un război just, de eliberare națională. Episodul tratativilor diplomatice premergătoare proclamării independenței, contactele diplomatice de la București sînt amplu și documentat prezentate în

lumina unor documente diplomatice inedite din arhivele străine și române. Intrarea armatei române în război și primele succese sînt atent urmărite în paginile lucrării. Se evidențiază vitejia ostașilor bucureșteni și jertfa lor eroică. Astfel autorii ajung la concluzia că din rîndul regimentelor bucureștene și-au dat viața pe cîmpul de victorie 37 de luptători (10 ofițeri, 4 sergenți, 3 caporali și 20 soldați) printre care căpitanul Nicolae Valter Mărăcineanu, slt. Nicolae Nancovici, lt. Dimitrie Nicolescu, lt. Dimitrie Călinescu, slt. Vasile Mihăescu, serg. Ion Săulescu, caporal Costache Lovin, soldații Petre Pană, Nistor Cosma, Dumitru Crăciun.

Se urmărește în lucrare cu deosebită minuțiozitate itinerariile de luptă ale regimentelor bucureștene și bătăliile în care au fost angrenate. Opinia publică bucureșteană trăia cu emoție fiecare luptă așteptînd cu nerăbdare vești de pe cîmpul de luptă, vești ce apăreau cu regularitate în presa orașului. Entuziasmul bucureștenilor nu se manifesta doar prin demonstrații de stradă, la știrea fiecărei victorii românești, ci și prin felul în care masele populare au înțeles să-și dea obolul prin donații în bani și obiecte: vată, pansamente, medicamente, cearceafuri etc. Într-un tabel sinoptic, de la pag. 148, autorii demonstrează că orașul București a ocupat primul loc în țară în privința sprijinului pentru front, totalizînd la 31 decembrie 1877 suma de 109.115,04 lei. Se subliniază tot entuziasmul popular în acțiunea de susținere a frontului, arătîndu-se toate formele organizate și spontane, ce aveau drept țel final realizarea dezideratului întregului popor.

În ultimul capitol al monografiei, autorii prezintă efortul românilor în timpul tratativelor de pace, efort îndreptat spre obținerea recunoașterii de către celelalte state a independenței cucerite pe cîmpul de luptă. În același capitol este înfățișată primirea triumfală în București a armatei române învingătoare, la 8/20 octombrie 1878 și momentele înălțătoare ale sărbătoririi victoriei de către locuitorii Capitalei.

În încheiere, arătîndu-se consecințele cuceririi independenței din 1877—1878 pentru Capitala României, se face o scurtă incursiune în dezvoltarea ulterioară a orașului, oraș care trăiește astăzi, în anii fărîșirii societății socialiste multilateral dezvoltate, o nouă tinerețe, fiind principalul centru economic, politic și cultural al țării noastre.

Cele 15 foto-plașe de la sfîrșitul monografiei, ca și condițiile tehnice în care a fost editat volumul, se certifică ca o reușită editorială umplînd un loc gol în cadrul istoriografiei bucureștene, volumul monografic de față, rezultat al cooperării a trei autori, a reușit să aibă o unitate stilistică și de idei, folosindu-se un limbaj științific dar accesibil, rod al unei documentări migăloase și al unei bune cunoașteri a istoriei orașului. Afirmîndu-se ca un omagiu celor ce nu și-au preocupat viața pentru cucerirea independenței, monografia se constituie ca o lucrare de referință, absolut necesară celor ce-și propun studiul istoriei Bucureștiului.